

Oczami niewidomego [58]: czy jest szansa na Zakład Aktywności Zawodowej w naszym powiecie?

Data publikacji: 6.11.2016 18:00

W Polsce działa wiele Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ), niestety, nie we wszystkich powiatach. Jednym z takich powiatów, w którym brak ZAZu jest Powiat Cieszyński. Czym zatem jest ZAZ? Czy warto, aby powstał na terenie naszego powiatu i jakie korzyści z niego wynikają?

Zakład Aktywności Zawodowej to w skrócie zakład, który w większości zatrudnia osoby niepełnosprawne. Jest rozwiązaniem prawnym wprowadzonym ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. ZAZ nie jest samodzielną formą prawną – jest organizacyjnie i finansowo wydzieloną jednostką, która uzyskuje status zakładu aktywności zawodowej. O jego utworzenie może ubiegać się gmina, powiat, fundacja, stowarzyszenie albo inna organizacja społeczna, która w statucie ma wpisane zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

W ZAZ co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych muszą stanowić osoby niepełnosprawne w (szczególnie skierowane do pracy przez powiatowe urzędy pracy) zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz po zmianach ustawy, osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną lub osoby, które rada programowa WTZ (warsztatu terapii zajęciowej) uznała za wymagające zatrudnienia w warunkach chronionych (takich zatrudnionych ze stopniem umiarkowanym w ZAZ może być maksymalnie do 35% ogółu pracowników).

Koszty utworzenia zakładów aktywności zawodowej są współfinansowane ze środków PFRON, organizatora i innych źródeł. Głównym celem funkcjonowania ZAZ jest nauka umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy, a przez to pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Procedura rejestracji ZAZ jest, niestety, dość trudna i trwa około 2 lat, choć część środków na utworzenie oraz późniejsze funkcjonowanie finansowana jest ze środków PFRON, to niestety koszty poniesione przed podpisaniem umowy o utworzenie ZAZ związane z wydatkami, np. na adaptację pomieszczeń i obiektów nie zostaną zwrócone, ani uwzględnione jako wkład własny. Ponadto ustawa o rehabilitacji wymaga, aby dochody z działalności gospodarczej i zwolnień podatkowych uzyskane przez ZAZ były przeznaczane na zakładowy fundusz aktywności, z którego jest finansowana tzw. działalność rehabilitacyjna (np. poprawa warunków pracy, doszkącanie, rekreacja i udział w życiu kulturalnym pracowników niepełnosprawnych, itp.) oznacza to, że ZAZ nie jest instytucją finansową i nie może przeznaczyć uzyskanych dochodów na bieżące koszty jego prowadzenia.

Niedawno beneficjenci projektu „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej” realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie odwiedzili w ramach wizyty studyjnej ZAZ Zakład Produkcyjno – Usługowy „Wspólna Pasja” w Żorach.

Zakład ten powstał 15 września 2009 r. i obecnie prowadzi trzy kategorie usług: architektura zieleni, catering oraz organizacja imprez.

W ramach architektury zieleni prowadzona jest pracownia ogrodniczo-stolarska w ramach, której realizowane są zadania w zakresie ogrodnictwa, utrzymania terenów zielonych, stolarstwa ogrodniczego oraz usług porządkowych. W ramach pracowni gastronomicznej działa natomiast Bar Mleczny „Krówka” w centrum Żor, sala bankietowa wraz z kuchnią, plac piknikowy, gdzie organizowane są festyny i pikniki z pełną obsługą gastronomiczną i programem

muzyczno – rozrywkowym.

Obecnie żorski ZAZ zatrudnia prawie 120 osób, w tym 70 procent to osoby niepełnosprawne. Zakład ciągle się rozwija i rozszerza działalność, współpracuje zarówno z żorskim samorządem, zakładami państwowymi i firmami oraz osobami prywatnymi.

Na terenie naszego powiatu jest wiele osób niepełnosprawnych, które mogłyby podjąć zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej. Być może, któraś z gmin, powiat lub organizacja zastanowi się nad utworzeniem takiego zakładu, pomysł na działalność na pewno by się znalazł.

Andrzej Koenig